

150 godina Muzičke škole u Varaždinu

Za kratko vrijeme grad Varaždin proslaviti će svoju osamsto-godišnjicu opstojanja (1981). Nekada sjedište banske vlasti, glavni grad Hrvatske sve do požara 1776. g. odkada se počinje Zagreb razvijati u politički i kulturni centar Hrvatske. Muzički život Varaždina može se pouzdano pratiti sve tamo od druge polovice 16. stoljeća, iako je on prvenstveno vezan uz crkvene ustanove. Pod uplivom isusovačkih nastojanja da se skromnom crkvenom pjevanju dade veći sjaj i privlačnost, kao i utjecaj svjetovnih muzikanata, («hegeduša») koji sviraju na raznim proslavama po bogataškim kućama, cehovskim proslavama itd. počinje se sve više razvijati smisao i za svjetovnu, vredniju muziku. Tako već početkom 19. stoljeća nastaje »Umjetničko društvo«. Sačuvan je program »Velike muzikalne akademije« u korist varaždinskih pogorelaca 18. XII. 1821. g. dirigirao je Leopold Ebner, gradski organist i skladatelj. Nešto kasnije »Muzičko društvo« osniva krajem 1827. g. i »Glazbenu školu«. Muzička klima koju su stvarali »Muzičko društvo« i »Glazbena škola«, pored već razvijenog crkvenog muzičkog života, okupila je i priličan broj raznih glazbenika a što je vidljivo iz programâ koje su izvodili: Rossini — *Ouvertura* iz opere *Tancred*, Arija iz opere *Otello*, *Koncert* od Dusseka, *Tercet* iz *Tancreda*, *Koncert za flautu* od Amona, *Kanon za 4 tenora* od Leopolda Ebnera, zatim od istog kompozitora *Velika poloneza*, *Lovačka zbor* iz *Strijelac vile-njak* od Webera, *Koncert za fagot* komponirao je i izveo Händel. Početkom 1828. g. već vidimo na programima dijelove iz Beethovenove *I. simfonije*, Mozartove *Čarobne frule*, Rodeov *violinski koncert* itd. a posebno je uočljiv veći broj solističkih i zbornih vokalno-instrumentalnih točaka, pa se predmnijeva da je već tada bilo u gradu dobrih pjevača. Podrobnije o tome pisali su K. Filić, L. Šaban i Dr. L. Županović. Političke i društvene prilike nisu uvijek pogodovale kontinuiranom razvitku prvotnog muzičkog oduševljenja kao i daljnjem razvijanju kako »Muzičkog društva« tako i »Glazbene škole«. »Muzičko društvo« zapada u financijske poteškoće pa tako i »Glazbena škola« privremeno zatvara vrata 1847. g.

Glazbena škola, kao i svaki drugi živi organizam, imade svoje uspone i padove s kojima je dočekala i oslobođenje zemlje 1945. g. Istini za volju, bilo je razdoblje kada je mali grad Varaždin imao i dvije Glazbene škole — priznatu Stöhrovu privatnu glazbenu školu i »redovnu« pored toga, te je u gradu sve do naših dana bilo prisutno privatno podučavanje glazbe. Jaki glazbeni centar bio je svojevremeno u samostanu uršulinki, kojima imademo zahvaliti za mnoge povijesno-glazbene podatke i dokumente.

Nakon oslobođenja zemlje akciju za ponovno oživljavanje Glazbene škole vodi prof. Krešimir Filić sa prof. Dedušem dovodeći u grad prof. Josipa Vrhovskog, koji udara nove temelje razvitku Muzičke škole. Smišljenom i dobrom organizacijom te propagandom uz punu podršku narodne vlasti, okupljanjem i stvaranjem vlastitih stručnih kadrova počela se razvijati stara muzička škola ali na potpuno suvremenim principima muzičke pedagogije. Iako sputana nedovoljnim školskim prostorom kao i financijskim sredstvima, ali žilavom upornošću mladog nastavnog kadra, te povezivanjem s osnovnim opće-obrazovnim školama kao i društveno-političkim organizacijama,

krčila se sebi put k afirmaciji svojim efektima i rezultatima rada. Mnoge društveno-političke i kulturne manifestacije ne samo u gradu već i diljem naše zemlje imadu u Muzičkoj školi najboljeg saveznika a muzičke ustanove kao i škole izvorište talenata. Poznati Dječji zbor Muzičke škole Varaždin, propu-tovavši ne samo svoju zemlju već i dio evropskih zemalja kao i USA, nije bio samo animator i propagator za korištenje slobodnog vremena djece i omladine, već i velika škola ljubavi za muziku. Iz tog zbora nicali su kasniji solo-pjevači i svirači, nicali su razni ansambli te poticali i ostale naše škole i gradove na slične i još bolje akcije.

Uspjesi takva upornog rada doživljavaju svoje najveće priznanje prigodom proslave 140-godišnjice škole 1968. g. kada pokroviteljstvo nad proslavom preuzima predsjednik Tito, koji i sam 1957. g. u Beogradu prisustvuje cjelovečernjem koncertu. Pod visokim pokroviteljstvom predsjednika Tita započela je i proslava stoljeća i po opstanka škole. Proslava je započela 19. IX koncertom Akademskog zbora »Ivan Goran Kovačić« iz Zagreba pod dirigentom Vladimirom Kranjčevićem; 20. XI. koncertom bivših učenika na kojem su nastupili: Zlatko Virovec (flauta), Vesna Vančik, klavir, Haluza Jože, Perčić Ignac — violinisti, Mato Golenja, viola, Magdalenić Stjepan, čelo, Potroško Andrija, kontrabas, Rabuzin Stjepan, rog, Ramušćak Anđelko, klarinet, Dunja Stipaničev i Augustin Detić, violine, dirigent Vladimir Šćedrov; 21. XI. nastupili su Josip Klima i Jurica Murai; 22. XI. bila je produkcija učenika Muzičke škole a 24. XI. održana je svečana akademija na kojoj su pored izaslanika predsjednika Tita, dr. Jakova Širotkovića predsjednika JAZU govorili i predsjednik skupštine općine Varaždin drug Čiro Grabrovec te direktor Muzičke škole prof. Vesna Sever nakon čega je izvedena kantata E. Cossetta »Pjesma o mojoj zemlji« (dirigent: Vladimir Šćedrov). Na akademiji je pročitan brzojav pokrovitelju proslave drugu Titu, predana zlatna plaketa škole kao i Spomenika škole, koju je izradio prof. Zoran Palčok. Po završenoj akademiji položen je kamen temeljac za novu zgradu Muzičke škole.

M. Z.

25. OBLJETNICA ZAGREBAČKIH SOLISTA

U utorak 9. I. 1979. svečano je obilježena u dvorani »Vatroslav Lisinski« 25. obljetnica umjetničkog dje-lovanja Zagrebačkih solista. Kroz proteklih 25. godina proputovali su skoro cijeli svijet i svojim nastupima potvrđivali svoju veliku umjetničku vrijednost. Tom prigodom priredili su svečani koncert s djelima Vivaldija, Scarlattija, Jarnovića i Čajkovskog uz sudjelovanje vokalnog soliste Vladimira Ruždaka. Brojni ljubitelji ozbiljne glazbe koji su prisustvovali koncertu dugotrajnim burnim pljeskom nagradili su umjetnike za njihov dugogodišnji uspješni rad.

K.